

Decentralisering - staters lösning på korruptionsproblemet?

En fallstudie av fiskala och politiska decentraliseringsreformer i
federationen Jugoslavien 1970-1991 och Serbien 1991-2020

LUNDS
UNIVERSITET

Abstract

Tidigare forskning har visat på motstridiga resultat gällande hur decentralisering påverkar staters grad av korruption. Med avstamp i dessa oförenliga resultat, har syftet med denna studie varit att undersöka på nära håll hur politisk och fiskal decentralisering har samvarierat med Jugoslaviens grad av korruption 1970-1991 och Serbiens grad av korruption 1991-2020. Undersökningens resultat bygger på en analys av statistisk data som genom sekundärmaterial sätts i sin kontext. Studien indikerar på att de fiskala decentraliseringsreformer som infördes i Jugoslavien under 1970-talet, har samvarierat med höga korruptionsnivåer. Införandet av politiska decentraliseringsreformer under 1990-talet, har däremot sedan millenniumskiftet samvarierat med lägre korruptionsnivåer i Serbien. Vilken faktisk effekt som implementerandet av decentralisering har haft är dock inte given i Jugoslaven/Serbien. Studiens resultat sätter därmed decentraliseringsdilemmat på sin spets. Är decentralisering en betydelselös åtgärd eller en lösning på staters korruptionsproblem?

Nyckelord: fiskal decentralisering, politisk decentralisering, korruption, Jugoslavien, Serbien

Antal ord: 9992

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Syfte och frågeställning.....	2
1.2	Bakgrund	4
1.2.1	1974 års konstitution	4
1.2.2	1990 års konstitution	4
1.2.3	2006 års konstitution	5
2	Teori	6
2.1	Korruption	6
2.2	Decentralisering	7
2.2.1	Fiskal decentralisering.....	7
2.2.2	Politisk decentralisering	8
3	Metod	10
3.1	Fallstudie	10
3.2	Operationaliseringar	11
3.2.1	Korruption	11
3.2.2	Fiskal decentralisering.....	11
3.2.3	Politisk decentralisering	13
3.3	Avgränsningar	13
3.4	Metodologiska överväganden	14
4	Resultat och Analys	16
4.1	Fiskal decentralisering.....	17
4.1.1	Subnationella enheters oberoende inflytande över finanspolitiken.....	17
4.1.2	Subnationella utgifter	18
4.1.3	Subnationella inkomster	19
4.2	Politisk decentralisering	21
4.2.1	Förekomsten av lokala politiska enheter	21
4.2.2	Lokala politiska enheters inflytande	22
4.2.3	Förekomsten av regionala politiska enheter.....	23
4.2.4	Regionala politiska enheters inflytande	24
4.3	Diskussion	25
5	Slutsatser	28

6	Referenser.....	31
----------	------------------------	-----------

1 Inledning

Hur påverkar staters konstitutionella struktur dess grad av korruption? Svaret på denna fråga varierar i stor utsträckning och kan härledas till många förklaringsfaktorer. I denna studie kommer vi analysera uppdelningen av den offentliga makten för att förstå variationer i korruption. Vilken påverkan har denna uppdelning på det indirekta välfärdsmåttet korruption? Vi har valt att endast inkludera olika former av decentralisering för att förstå variationer i staters konstitutionella struktur. Forskning om decentralisering har den senaste tiden fått ett starkt uppsving. Allt fler stater har infört reformer för att främja ett mer decentraliserat styre, bland annat för att effektivisera implementeringen av politiska beslut och för att frångå ett auktoritärt styre med centraliserade ideal (OECD 2019). Resultatet har blivit att subnationella enheters auktoritet har ökat. I takt med denna trend har teori utvecklats om decentraliseringens påverkan på korruption. Resultaten är dock inte entydiga. Forskning visar nämligen att decentralisering kan leda till både hög och låg korruption. Därför finns det ett kunskapsintresse i att utreda på vilket sätt decentralisering påverkar korruption i ett utvalt fall.

Vi har valt att analysera forskningsproblemet på forna Jugoslavien med avgränsning till Serbien efter federationsupplösningen. Fallet ger möjlighet till nya insikter då decentralisering kan undersökas i både en federation och i en enhetsstat, trots endast en analysenhet som varierar i konstellationer över tid. En av staterna som bildades i efterdyningarna av federationsupplösningen var Serbien. Serbien var den dominerande kraften i Jugoslavien, vilket motiverar valet av Serbien som representativ analysenhet efter upplösningen av Jugoslavien. Vidare, möjliggör fallet intressanta aspekter på forskningsproblemet eftersom Jugoslavien har präglats av reformer mot både centralisering och decentralisering. Krav på decentraliseringsreformer var en av anledningarna till att federationen upplöstes. Avfederaliseringen har dessutom lett till att stora förändringar har ägt rum i Serbiens decentraliseringsstruktur. Under hela vår valda analysperiod, uppvisar även Jugoslavien/Serbien hög grad av korruption. Därför kan sambandets komplexitet undersökas genom en fallstudie på Jugoslavien, senare Serbien.

Sambandet mellan decentralisering och korruption är intressant att analysera utifrån både inom- och utomvetenskapliga aspekter. Studien möjliggör att vi kan utöka förståelsen kring en av de eventuella orsakerna till staters olika grad av korruption, samtidigt som ökad förståelse möjliggörs till konsekvenserna av staters val av konstitutionella struktur. Ovanstående motiverar studiens utomvetenskapliga relevans, vilket även förstärks av att stater har ett intresse i att minska korruptionen för att öka dess välfärd. Vidare har forskningsproblemet sin grund i tidigare forskning då sambandet mellan decentralisering och korruption saknar konsensus

inom statsvetenskapen. Studien kommer därför ha en teoriprövande ansats där avstamp sker i decentraliseringslitteraturen. Vi kommer undersöka huruvida teorier om sambandet mellan decentralisering och korruption får empiriskt stöd i Jugoslavien, senare Serbien. Resultaten möjliggör intressanta inomvetenskapliga slutsatser som senare kan byggas vidare av framtida forskning.

Den här studien ämnar inte att analysera de kausala mekanismerna till varför Jugoslavien och Serbien har haft hög grad av korruption, utan att undersöka hur sambandet mellan decentralisering och korruption utspelar sig i vårt valda fall. Decentralisering och korruption är två fundamentala samhällsfaktorer och ytterst intressanta att analysera för att kartlägga om en samvariation finns eller inte. Vi är dock medvetna om att det finns massvis av orsaker till vad som kan förklara Jugoslaviens/Serbiens korruptionsnivåer över tid. Bland annat präglades både Jugoslaviens och senare Serbiens styre av den korrupte presidenten Slobodan Milošević, som senare har dömts för detta brott, samt att de jugoslaviska krigerna kan tänkas ha korrelerat med den ökade korruptionen under 1990-talet (Dulic 2021, Jarvis 2017). Detta är orsaker som är minst lika relevanta för att förstå graden av korruption men är inte relevanta för studien. Istället kommer endast effekten av decentralisering på korruption att undersökas, utan att konstatera att decentralisering är den mest avgörande förklaringen till Jugoslaviens/Serbiens grad av korruption. Studiens resultat indikerar på att fiskal decentralisering inte har haft någon samvariation med minskad korruption i Jugoslavien, senare Serbien. Däremot tyder studien på att politisk decentralisering kan ha samvarierat med minskad korruption i staten, ett resultat som dock kan ifrågasättas.

1.1 Syfte och frågeställning

Syftet med studien är att få fram starkare empiriska belägg till hur decentralisering påverkar korruption. Vi vill utifrån fallet Jugoslavien/Serbien djupdyka i vad som har hänt i dess decentraliseringstyper och korruptionsnivåer över tid. Vilka är de breda trenderna? Förändras korruptionen i takt med införandet av decentraliseringsreformer? Vi kommer att undersöka förändringarna av Jugoslaviens offentliga förvaltning som föranledde federationsupplösningen och de efterföljande förändringarna i Serbiens konstitutionella struktur. Studiens ändamål är därmed att bidra med ny kunskap om hur decentralisering och korruption har samvarierat i Jugoslavien, senare Serbien. Ovanstående resonemang har resulterat i den generella frågeställningen: Hur påverkar decentralisering korruption?

Denna fråga kommer att undersökas genom att besvara följande frågeställning:

- Finns det ett samband mellan Jugoslaviens, följt av Serbiens, fiskala och politiska decentraliseringsreformer och dess nivå av korruption 1970 till 2020?

Ovanstående frågeställning möjliggör att vi kan analysera hur olika former av decentralisering påverkar korruption och dess relation sinsemellan. Ett misstag tidigare forskning har gjort är nämligen att studier har överskattat decentraliseringens sammanlagda effekt på korruption utan att ta i beaktande hur beroende/icke beroende fiskal decentralisering är av politisk decentralisering. Med avstamp i tidigare forskning vill vi därför utreda hur olika typer av decentralisering samvarierar med korruption. Studien kommer därför utreda om det i Jugoslavien/Serbien krävts decentraliseringsreformer av olika karaktär för att påverka graden av korruption.

Jugoslaviens korruption i offentlig sektor har legat på en avsevärt hög nivå mellan 1970 och 1990 men korruptionen minskade markant kring millennieskiftet. Vi vill undersöka om det kan ha något att göra med decentralisering. Utifrån tidigare forskning har vi kommit fram till två hypoteser som är förankrade i decentraliseringslitteraturen. Dessa är:

- Fiskala decentraliseringsreformer i Jugoslavien, senare Serbien, har efterföljts av minskade korruptionsnivåer
- Politiska decentraliseringsreformer i Jugoslavien, senare Serbien, har efterföljts av minskade korruptionsnivåer

Huruvida hypoteserna får empiriskt stöd avser vi undersöka genom statistisk data och forskning kring decentralisering. Först kommer olika reformer i Jugoslavien och Serbien att kartläggas från 1970 tills idag. Därefter kommer teori att presenteras om korruption, fiskal decentralisering och politisk decentralisering. I metodavsnittet kommer studiens operationaliseringar av korruption och decentralisering att redogöras. Dessa kommer att problematiseras tillsammans med andra metodologiska överväganden. Dessa avsnitt efterföljs av analysen där de kvantitativa resultaten presenteras, vilken avslutas med en allmän diskussion om vilka generella trender som kan utläsas av datan. Avslutningsvis kommer de övergripande slutsatserna att problematiseras. Dess sannolikhet och förklaringsmekanismer kommer att spekuleras kring, tillsammans med studiens allmänna brister.

1.2 Bakgrund

1.2.1 1974 års konstitution

Socialistiska Förbundsrepubliken Jugoslavien (1963-1991) bestod av dagens Bosnien och Hercegovina, Kroatien, Kosovo, Nordmakedonien, Montenegro, Slovenien och Serbien. Federationen karaktäriserades av hög etnisk mångfald och hade från början en relativt centraliserad uppbyggnad men successivt infördes allt fler decentraliseringsreformer. Under 60-talet pressades den dåvarande ledaren Tito av majoriteten av delstaterna att införa ett ökat decentraliserat styre. De starkaste rösterna mot det federala styret såg centraliseringen som ett hot mot självförvaltningen av folkgrupperna. Som resultat infördes 1974 en ny konstitution som gav mer makt åt delstaterna (Nyström 2021).

Den nya konstitution i Jugoslavien från 1974 innehöll ett antal förändringar. Den största förändringen var det nya fokus på självstyret. På pappret ändrades hela den konstitutionella strukturen till att främja det sociala självbestämmandet. Den högsta legislaturen i federationen bytte exempelvis namn till "a body of social self-government". Samtidigt infördes statlig reglering över vilka individer som fick sitta på de beslutsfattande positionerna i den regionala politiken, vilket gjorde att de politiskt baserade decentraliseringsreformerna inte fick full verkan eftersom centraliseringen fortfarande var påtaglig (Roberts 1978). Reformerna som främjade decentralisering fick heller ingen djupgående inverkan eftersom både Tito och efterträdaren Slobodan Milošević präglade federationen med sitt auktoritära styre (Dulic 2021).

Under 1970-talet infördes ett antal reformer med syfte att decentralisera ekonomiska angelägenheter i Jugoslavien. Exempelvis antogs 1971 ett antal konstitutionella ändringar som gav de subnationella nivåerna större finansiell makt. Dessa befogenheter vidareutvecklades i 1974 års konstitution och 1976 Associated Labour Law (Uvalić 2018).

1.2.2 1990 års konstitution

Många serber ansåg att decentraliseringsreformerna som genomfördes efter konstitutionsändringen 1974 missgynnade den splittrade serbiska befolkningen. Den dåvarande ledaren Milošević började därför bedriva en starkare centraliserad politik i Jugoslavien. 1990 antogs dock nya konstitutionsändringar, men endast i Serbien. Den viktigaste förändringen detta år var betoningen på kommunernas självstyre (Harrison et al. 2021). En annan viktig förändring var att Serbien blev en egen autonom stat. Serbien som autonomt område genomförde ett ökat självstyre till kommunerna, bland annat överlåtande av vissa lagar och fria möjligheter till

lokala politiker att utveckla kommunerna. Kommunerna fick också arrangera egna folkomröstningar som berörde kommunala angelägenheter, detta för att medborgarna skulle få ett ökat inflytande ("The Constitution of the Republic of Serbia" 1995).

1991 upplöstes Socialistiska förbundsrepubliken Jugoslavien. Den största anledningen till upplösningen var Serbiens starka ställning och vilja att öka centraliseringen, respektive övriga delstaters krav på decentralisering och mer självbestämmande. Miloševićs centraliseringspolitik var som mest långtgående 1989 och möttes av stort motstånd i resterande delrepubliker, vars reformer ledde fram till federationsupplösningen och de tio år långa jugoslaviska krigen (Harrison et al. 2021).

1.2.3 2006 års konstitution

Serbien blev efter federationsupplösningen en del av Förbundsrepubliken Jugoslavien tillsammans med Montenegro, 1992-2003 (Harrison et al. 2021). Hela 1990-talet präglades av krig mellan staterna i forna Jugoslavien. Konflikterna avslutades år 2000, samtidigt som Milošević avsattes (Sjöberg et al. 2021). Under 2000-talet har Serbiens styre fortsatt att decentraliseras. 2006 gjordes ytterligare en konstitutionsändring, detta i samband med att Serbien och Montenegro blev två självständiga stater. Konstitutionen från 2006 etablerar Serbiens tre styrningsnivåer, vilka är den centrala nivån, provinsiella nivån och lokala nivån. Den nya konstitutionen betonar i hög grad det lokala självbestämmandet (European committee of the regions 2021). Tyngden i detta ansågs avgörande då det efter en lagändring 2002 uppstod ett dödläge mellan kommunernas legislatur och dess styrande enhet, vilket nya konstitutionen 2006 hade som syfte att åtgärda (UNHCR 2006). De lokala myndigheterna har enligt 2006 års konstitution status som juridiska enheter. De lokala myndigheterna har delvis egen beskattningsrätt och delvis delad beskattningsrätt med den nationella nivån (Divisions of power 2021).

De nya konstitutionerna 1974, 1990 och 2006 har inte haft något uttalat fokus på att försöka minska korruptionen i landet. Det är först det senaste decenniet som Serbien har fokuserat på att försöka pressa ned den höga korruptionen (BertelsmannStiftung 2021). En förklaring till varför åtgärder har uteblivit kan hämtas från Bo Rothstein. Han menar att korruption lättast bekämpas nedifrån och upp, inte uppifrån och ned. Orsaken grundar sig i att de styrande i landet oftast gynnas av korruptionen och därför inte inför några åtgärdsprogram. Jugoslaviens och Serbiens politiska ledare kan tänkas ha gynnats av den höga graden av korruption och därför har dessa inte sett något syfte i att försöka nå en lägre grad av korruption (Rothstein - Varraich 2017).

2 Teori

Frågeställningens utformning baseras på den motstridiga forskningen kring decentralisering kopplat till korruption. I detta avsnitt ska de oförenliga resultaten skildras. I stora drag kan det dock konstateras att den allmänna uppfattningen är att högre grad av decentralisering samvarierar med lägre korruption och därigenom bättre mänsklig välfärd. Denna omstridda fråga ska nu utredas, tillsammans med en utläggning om korruptionens påverkan på samhället.

2.1 Korruption

Korruption som fenomen kan orsakas av många faktorer. De vanligaste orsakerna till korruption är om det historiskt sett har funnits en naturlig benägenhet till mutor i relation till den ekonomiska och sociala utvecklingen. Korruption orsakas också av implementering av en bristande ekonomisk modell och om befolkningen har bristande tillit till den offentliga sektorn. Orsakerna bakom korruption är alltså oftast kopplat till landets styrelsesätt (Karlström 2003).

Bo Rothstein har sedan 1990-talet intresserat sig för korruptionsforskning och har med tiden fått stor uppmärksamhet för hans slutsatser om korruptionens dignitet i samhället. Tillsammans med Aiysha Varraich har han skrivit boken "Making sense of corruption" (2017) som behandlar fenomenet korruption och dess påverkan på mänsklig välfärd. De menar att hög nivå av korruption är det största hindret till ökad mänsklig välfärd. Dessutom menar forskarna att det främst är korruptionen i den offentliga förvaltningen som har störst påverkan. Även fast en stat kan ha diverse olika implementeringsproblem, menar Rothstein att den tyngsta faktorn till uteblivande välfärd är huruvida människor måste ta till mutor för att generera sjukvård. Rothstein och Varraich menar att om man skulle söka förklaringen till vad som avgör om människor har ett drägligt liv, är det inte den tekniska utvecklingen eller de medicinska framstegen utan om det finns en fungerande förvaltning. Forskarna menar därför att om en stat vill öka den mänskliga välfärden är det i de offentliga institutionerna arbetet ska börja. Med hänvisning till Bo Rothstein är därför korruption ett utfallsmått som har fundamental betydelse för om stater är välfungerande eller icke-välfungerande. Tidigare forskning är enig om att staters grad av korruption bör vara låg (Rothstein - Varraich 2017).

2.2 Decentralisering

Decentralisering har blivit ett allt mer vedertaget begrepp inom staters konstitutionella struktur. Orsaken till att stater rör sig mot ett mer decentraliserat styre bygger på många förklaringar i det politiska rummet. En anledning till att federationer väljer att öka makten till autonoma områden är för att dämpa den etniska strävan mot självständiga stater. Decentraliseringsreformer vidtas då av statsmakten för att fortsätta kunna kontrollera områdena snarare än att vilja decentralisera makten. Decentralisering kan därmed ses som en handling för att hålla ihop federationen och åtgärda det inre missnöjet (Freille et al. 2007).

Atkočiūnas redogör i sin forskning vilka faktorer som har en avgörande betydelse i staters olika nivåer av korruption. Atkočiūnas framför att decentralisering är en av dessa faktorer men vilken påverkan decentralisering har på korruption är oklar. Sambandet mellan decentralisering och korruption är därmed ifrågasatt och inte signifikant enligt honom (Atkočiūnas 2016). En annan slutsats drar Fisman och Gatti, som hittar stöd för en koppling mellan decentralisering och korruption men inget signifikant samband mellan federalism och korruption. Därmed är det oklart om avfederalisering indirekt har en påverkan på graden av korruption (Fisman - Gatti 2002). Bardhan och Mookheerje betonar också i sin forskning att sambandet mellan decentralisering och korruption är omstritt. Några definitiva slutsatser kan enligt dem inte dras, trots att resultat finns att tillgå från både regressionsanalyser och från enskilda studier av stater (Bardhan - Mookheerje 2005).

För att mäta decentralisering har forskare så som Freille, Haque, Knellers och Treisman klassificerat det breda konceptet decentralisering i undergrupper. Dessa grupper representerar olika former av decentralisering, byggt på staters resursfördelning utifrån ekonomi och politik. Trots att definieringen av underkategorier skiljer sig åt mellan studier har ovanstående forskare gemensamma drag i dess teoretiska ramverk av decentralisering, vars resultat kopplat till korruption kommer att presenteras nedan.

2.2.1 Fiskal decentralisering

Fisman och Gattis teori om fiskal decentralisering och korruption fastställer att när regeringar överlämnar fiskal makt till lägre subnationella nivåer, resulterar det i lägre korruptionsnivåer. Detta samband påpekar Fisman och Gatti är statistiskt signifikant med hänvisning till tidigare enhetlig forskning på området (Fisman - Gatti 2000). Freille, Haque och Knellers genomförda studie påvisar samma resultat, fiskal decentralisering samvarierar med låg grad av korruption. Vidare, utvecklar Freille, Haque och Knellers att de positiva effekterna av fiskal decentralisering, är starkare för stater som har en historia av att vara en enhetsstat länge. Samtidigt som införandet av reformer som genererar ökad fiskal decentralisering, inte har gynnsam effekt på korruptionen om inte den konstitutionella strukturen också ändras åt mer

decentraliserat styre. Tvärtom påpekar Freille, Haque och Knellers att denna reformering snarare kan öka korruptionen eftersom de subnationella enheterna då saknar den autonomi som behövs för att kunna påverka den nya fiskala resursfördelningen. Betydande är också huruvida medborgarna kan kräva ut ansvar från de enheter som finns på lokal nivå, vilket gör att fiskal decentralisering utan politisk decentralisering kan bli betydelselöst. Sammantaget finner forskarna dock ett empiriskt stöd för att en korrelation finns mellan fiskal decentralisering och låg grad av korruption (Freille et al. 2007).

Tengku Munawar Chalil understryker dock att införandet av fiskala decentraliseringsreformer inte alltid har en reducerande inverkan på korruptionen. Hans forskning visar att beroende på om fiskal decentralisering införs i ett samhälle med låg eller hög korruption i de lokala myndigheterna från början, får reformeringen skilda resultat. Om de lokala myndigheterna är korrupta är det bättre att minska den fiskala decentraliseringen medan om de lokala myndigheterna visar på låga nivåer av korruption, är det bättre att decentralisera styret för att uppnå högre mänsklig välfärd (Chalil 2020). Barenstein och de Mello poängterar också att effekten av fiskal decentralisering på korruption är beroende av hur den fiskala decentraliseringen implementeras. Förekomsten av fiskal decentralisering är alltså ingen garanti för lägre korruption (Barenstein - de Mello 2001).

Mycket tidigare forskning fokuserar på fiskal decentralisering och ser denna decentralisering som den viktigaste decentraliseringsfaktorn till varför korruptionsnivåer varierar i stater. Vi har dock valt att inkludera ytterligare en decentraliseringsteori, nämligen politisk decentralisering för att se om någon av dem, eller båda i samvariation, har någon effekt på korruption.

2.2.2 Politisk decentralisering

Fan, Lin och Treisman har genomfört en studie huruvida politisk decentralisering påverkar korruptionsnivåerna i stater. De drar den generella slutsatsen att för många mellannivåer ökar korruptionen. Slutsatsen motiveras med att ett ökat decentraliserat styre ökar andelen tjänstemän som är benägna att ta emot mutor. Den utökade bestämmanderätten gör att tjänstemän i större utsträckning har makt över de lokala besluten och vart pengarna fördelas. Om staten hade haft mer kontroll av de lokala inkomsterna hade korruptionen kunnat sjunka. Värt att nämna är att Fan, Lin och Treisman tar upp risken för det omvända kausala sambandet, att korruptionen gör att de lokala tjänstemännen skapar mer komplexa system för att gynna sig själva (Fan et al. 2009).

Freille, Haque och Knellers nämner samma fara med ett ökat decentraliserat styre men argumenterar för att det finns fler faktorer som talar för att politisk decentralisering minskar korruptionen. Den viktigaste anledningen anser de är att politiska beslut tas på en mer lokal nivå, vilket ökar förtroendet för politikerna och dess ansvarsskyldighet. Deras egna resultat påvisar emellertid inget signifikant

samband mellan de politiska decentraliseringsvariablerna och korruption. En svag negativ samvariation kan dock ses mellan korruption och förekomsten av kommunala val (Freille et al. 2007).

Effekten av politisk decentralisering har vidareutvecklats av Kajsa Karlström. Karlström har i en studie med flertalet analysenheter undersökt hur politisk decentralisering påverkar staters korruption. Hon kommer till slutsatsen att politisk decentralisering inte har haft någon inverkan på korruptionen i länderna. Därför anser Karlström att politisk decentralisering inte är ett effektivt verktyg för att reducera korruption i samhällen (Karlström 2015). Enikolopov och Zhuravskaya hittar i sin forskning endast ett samband mellan politisk decentralisering och låg korruption när politiska decentraliseringsreformer kombineras med fiskala decentraliseringsåtgärder (Enikolopov - Zhuravskaya 2007).

I detta avsnitt har det konstaterats att tidigare forskning hittar ett signifikant samband mellan fiskal decentralisering och korruption men inget signifikant samband mellan politisk decentralisering och korruption. Dessa resultat kommer att prövas genom att sätta dem i relation till hur decentralisering och korruption har samvarierat i Jugoslavien/Serbien.

3 Metod

3.1 Fallstudie

Metoden som studien bygger på är en fallstudie förankrat i beskrivande statistisk. Den statistiska metoden grundar sig på data från Jugoslavien mellan 1970 till 1991 och Serbien mellan 1991 till 2020, vilket analyseras med hjälp av SPSS och Excel i time-serie format. För att undersöka decentralisering kommer vi använda ett flertal index och skapa diagram med decentraliseringsindexet på y-axeln och en tidsserie mellan 1970 och 2020 på x-axeln. Materialet som används i studien inkluderar data från QoG, Vdem och IMF. Databaserna är etablerade inom kvantitativ forskning och majoriteten av vår presenterade teori har använt sig av dessa databaser, vilket stärker undersökningens kumulativa arbetssätt.

Den deskriptiva, statistiska analysen ska därefter ligga till grund för den kvalitativa undersökningen. Den kvalitativa delen har som ambition att utvidga förståelsen till hur decentralisering påverkar korruption. För att förklara samvariationer kommer vi applicera sekundärmaterial om Jugoslaviens och Serbiens historia samt politiska reformer. Sekundärmaterial som presenteras är utvald för att beskriva den statistiska datan och förklara de mest intressanta variationerna. Material kommer att appliceras från när Jugoslavien var en federation till efter federationsupplösningen när enhetsstaten Serbien har vuxit fram.

Eftersom studien analyserar variation över tid, koncentreras studien till en fallstudie av Jugoslavien/Serbien. Fallet är tänkt att fungera som ett bidragande fall till decentraliseringslitteraturen genom att utvidga kunskaperna om hur sambandet utspelar sig i en stat som har haft olika konstitutionella strukturer och därför sätter problematiken på sin spets. Dock är det viktigt att poängtera att en jämförande ansats ändå appliceras eftersom varje år kan ses som ett nytt fall inom ramen för vår valda analysenhet.

3.2 Operationaliseringar

Sambandet som kommer att analyseras är decentralisering (X) → grad av korruption (Y). Hur olika typer av decentralisering och korruption ska operationaliseras kommer att förklaras i detta avsnitt.

3.2.1 Korruption

Korruption definieras enligt Transparency International som “The abuse of entrusted power for private gain. Corruption erodes trust, weakens democracy, hampers economic development and further exacerbates inequality, poverty, social division and the environmental crisis” (Transparency International 2021). Begreppet korruption cirkulerar frekvent i den allmänna samhällsdebatten och idag dominerar tanken i forskningsfältet att korruption har negativ effekt på samhället. Korruption förstör samhällsskiktet och förhindrar framväxten av en välfärdsstat, vilket framgår av Transparency Internationals definition av korruption. Därmed kan korruption ses som en stark indikation till mänsklig välfärd då avsaknad av korruption samvarierar med förbättrad mänsklig utveckling. I vår studie har vi valt att fokusera på korruption i offentlig sektor. I jämförelse med andra sektorer, som politisk korruption, så kommer vi med korruption i offentlig sektor närmare befolkningen.

Indexet vi använder för att mäta korruption är hämtat från Vdems databas och mäter korruptionen i offentlig sektor. Måttet, “public sector corruption”, definieras av Vdem som “To what extent do public sector employees grant favors in exchange for bribes, kickbacks, or other material inducements, and how often do they steal, embezzle, or misappropriate public funds or other state resources for personal or family use” (Vdem 2018). Indexet “public sector corruption” kan därför betraktas som en överlappande operationalisering av Transparency Internationals definition av korruption. Den teoretiska definitionen bygger på att aktörer använder offentlig makt för att gynna sig själv privat, vilket indexet “public sector corruption” konkret mäter. Låg nivå på indexet motsvarar en låg grad av korruption medan en hög siffra på indexet innebär hög grad av korruption. Indexet förutsätter att det eftersträlvade är att ha låga nivåer av korruption. Korruption är också ett relativt snabbt föränderligt mått i jämförelse med exempelvis barnadödlighet, vilket vi hoppas kunna se under vår valda tidsperiod.

3.2.2 Fiskal decentralisering

Den teoretiska definitionen av fiskal decentralisering berör vem som har den slutgiltiga bestämmanderätten över de ekonomiska resurserna. Fiskal decentralisering syftar på vilken nivå som statens allmännyttor och ekonomi bestäms på. Vi kommer utgå från Freille, Haque och Knellers definition som klassar

fiskal decentralisering som tillvägagångssätten för staten att tillhandahålla marknadsmekanismer som ger förutsättningar till att leverera varor och tjänster till medborgarna. Deras definition grundar sig i hur de ekonomiska resurserna är fördelade mellan subnationella nivåer och den nationella nivån (Freille et al. 2007).

Indexen vi har valt för att mäta fiskal decentralisering är: “independent sub-federal unit”, “sub-national expenditures”, “expenditure decentralization”, “sub-national tax revenue” och “tax and revenue decentralization”. Det första indexet är valt då det visar på hur mycket av den nationella finanspolitiken som subnationella enheter har befogenhet över att påverka, vilket tyder på hur mycket fiskal makt som subenheterna har. Detta är ett långtgående och extremt mått på fiskal decentralisering eftersom det visar hur mycket autonom makt som regioner och delstater har över finanspolitiken, vilket oftast är en statlig angelägenhet (QoG 2021).

“Sub-national expenditures” och “sub-national tax revenue” är index hämtade från IMF och är beräknade på Jugoslavien mellan 1974 och 1990. Dessa index anger i procent hur mycket av statens utgifter och inkomster som är fördelade till subnationella nivåer. “Sub-national expenditures” beskriver IMF som “The functional breakdown of expenditures is a useful tool in analyzing sectoral aspects of decentralization”. Vidare påpekar IMF i dess beskrivning av “sub-national tax revenue” att “A typical question asked in a decentralization context is how much autonomy do sub-national governments have in raising revenue” (IMF 2001). Ovanstående belägger varför vi valde att använda dessa index för att mäta fiskal decentralisering.

För att mäta fiskal decentralisering efter federationsupplösningen använder vi två liknande mått, “expenditure decentralization” och “tax and revenue decentralization” för Serbien mellan 2007-2012, vilka också är hämtade från IMF. Dessa mäts inte i procent utan som andelen utgifter och inkomster på regional och lokal nivå i förhållande till offentliga inkomster och utgifter totalt sett. Dessa har vi sedan gjort om till procentform för att de enkelt ska kunna jämföras med de två ovanstående indexen.

Med hänvisning till brist på data finns dessa fyra index endast under tidsperioden 1974-1990 och 2007-2012. Detta ser vi dock inte som något problem, även fast det hade varit optimalt att kunna se huruvida indexet rör sig under hela perioden. De breda trenderna kan ändå analyseras då tidsperioderna täcker både federationen Jugoslavien och enhetsstaten Serbien. Dessa fyra index är vedertagna index vid mätning av fiskal decentralisering. Många forskare, bland annat Freille, Haque och Kneller, ser dessa index som de viktigaste måtten för att få en distinkt indikation på hur mycket fiskal kompetens som finns på subnationell nivå.

3.2.3 Politisk decentralisering

Vi har valt att även utgå från Freille, Haque och Knellers definition av politisk decentralisering. Med politisk decentralisering involveras bland annat hur många institutioner som finns på lokal nivå men också huruvida det hålls lokala val, finns lokala myndigheter och om subnationella enheter har bestämmanderätt över lagstiftning i legislaturen (Freille et al. 2007). Ovanstående forskare betonar att politisk decentralisering främst handlar om att medborgare ska få mer makt i det politiska och offentliga beslutsfattandet, vilket tillhandahålls genom att stor kompetens är tilldelad lokala och regionala politiska enheter. Denna tanke om att makten ska befinna sig så nära medborgarna som möjligt genom folkvalda politiker, utgör den mest fundamentala faktorn inom politisk decentralisering i vår studie (Freille et al. 2007).

Indexen för politisk decentralisering är: "local government elected", "local government index", "regional government elected" och "regional government index". "Local government elected" och "regional government elected" visar om en stat har mycket eller lite politisk decentralisering i realiteten. Indexen mäter förekomsten av kommunala och regionala politiska val och om dessa omfattar både lagstiftning och exekutiv. Det lägsta 0, innebär att inga val finns på lokal eller regional nivå. Nivåerna 1-4 illustrerar om det finns val till antingen exekutiven eller legislaturen. Den maximala nivån, 5, innebär att det finns val till både exekutiven och legislaturen. Detta är vedertagna index i tidigare decentraliseringsforskning, vilka exempelvis Daniel Treisman (2002) har använt. De lokala och regionala government-indexen mäter hur mycket makt som lokalt och regionalt valda politiker har gentemot andra offentligt anställda. Freille, Haque och Kneller poängterar att det största tecknet på decentralisering är om medborgare har makt i politiskt och offentligt beslutsfattande. Därför är "local government index" och "regional government index" träffsäkra till vår studie eftersom dessa mäter om folkvalda politiska enheter på subnationell nivå har mycket makt över den politiska dagordningen, i förhållande till icke-valda organ på lokal respektive regional nivå (Vdem 2018).

3.3 Avgränsningar

Två avgränsningar som har gjorts i studien är valet av fall och valet av tidsperiod. Valet av tidsperiod, 1970-2020, bygger på att perioden är tillräckligt lång för att vi ska kunna analysera reformerna som har genomförts och dess efterföljande trender. En längre tidsperiod hade försvårat studien då data blir allt svårare att hitta längre bakåt i tiden. Samtidigt som en längre tidsperiod hade kunnat resultera i mer tydliga trender men mängden reformer hade med detta också ökat, vilket hade stjälpt den djupa analysen. Valet att avgränsa studien till en analysenhet, gör att resultaten kan bli detaljerade och variationer över tid kan analyseras. Att analysera Jugoslavien och senare Serbien baseras på de konstitutionella förändringarna som staterna har

genomgått. Ytterligare förklaringar till val av fall är att data finns för de båda staterna under större delen av vår valda analysperiod. Detta har varit en viktig aspekt då tidigare forskning ofta hänvisar till databrist, vilket har resulterat i nödvändiga avgränsningar för oss.

Som tidigare nämnts har en avgränsning gjorts till att endast kartlägga politisk och fiskal decentralisering. Fiskala decentraliseringsmått används ofta i tidigare forskning då många forskare har kunnat hitta ett starkt samband mellan mycket fiskal decentralisering och låg korruption. Vi tror dock att fiskal decentralisering inte är den enda formen av decentralisering som kan förklara korruption. Därför vill vi även inkludera politisk decentralisering för att observera om olika typer av decentralisering är beroende av varandra. Politisk decentralisering används för att kunna undersöka hur pass omfattande decentralisering staten ägnar sig åt. Varför vi har valt att avgränsa studien till politisk och fiskal decentralisering hänvisas till brist på data i Jugoslavien för andra decentraliseringsteorier samt uppsatsens omfång. Två decentraliseringsteorier möjliggör en jämförande ansats samtidigt som en djup analys främjas.

3.4 Metodologiska överväganden

Problematiken med fallstudiemetod är att variation mellan flertalet analysenheter inte kan kartläggas, vilket gör det svårt att fastställa kausalitet till den beroende variabeln. Vår studie har dock inte som syfte att ta kausalitet i anspråk och hitta förklaringar till Jugoslaviens och Serbiens korruptionsnivåer. Ambitionen är istället att göra en djupgående kartläggning till hur variablerna decentralisering och korruption samvarierar i Jugoslavien, senare Serbien. Den optimala metoden hade då varit en experimentell metod, vilken hade gjort det möjligt att sätta in politiska och fiskala decentraliseringsreformer samtidigt och se hur olika konstellationer av decentralisering skulle ha påverkat korruptionen i landet. Eftersom detta inte är möjligt har vi valt en analysenhet som har präglats av stora förändringar i decentralisering och som därav blir intressant att analysera över tid.

Emellertid kommer man med fallstudie som metod alltid att kunna ifrågasätta de bredare slutsatserna eftersom den externa validiteten är bristfällig i fallstudier. Vi är medvetna om att fallet Jugoslavien/Serbien inte är representativt för andra länder. Därför kommer studiens slutsatser vara kontextbaserade. Dessa slutsatser kan dock medföra intressanta kunskaper i sig eftersom sambandet mellan decentralisering och korruption är så varierande beroende på kontext. Tidigare forskning har betonat betydelsen av att framtida forskning bör ha ett större fokus på decentralisering över tid utifrån ett fåtal fall. Den interna validiteten och reliabiliteten främjas dock genom detta metodval eftersom när samband analyseras på nära håll är det enklare att mäta det man faktiskt avser att mäta, samtidigt som större säkerhet möjliggörs i resultatet. God intern validitet kan uppnås i vår studie eftersom sambandet mellan decentralisering och korruption är förmånligt att analysera i en fallstudie på

Jugoslavien/Serbien. En metodologisk medvetenhet finns dock kring studiens uttalade begränsningar gällande generaliserbarhet och kausalitet.

Vi är medvetna om att indexen för att operationalisera decentralisering ibland tvingas tolkas indirekt. Optimalt hade varit att ha tillgång till exakta index över hela tidsperioden men som tidigare nämnts är databristen ett vanligt problem vid denna typ av forskning. Vi har därför behövt konstatera att anpassningar i index ibland har behövt göras, för exempel "independent sub-federal unit" och "local/regional government index".

4 Resultat och Analys

I detta avsnitt kommer de kvantitativa resultaten för variationer i decentralisering och korruption att presenteras mellan åren 1970 till 2020 i Jugoslavien, senare Serbien. Resultaten kommer systematiskt att analyseras utifrån våra presenterade hypoteser, tidigare forskning och sekundärmaterial. Viktigt att poängtera är att när Serbien benämns i diagrammen klassas Serbien som Jugoslavien fram tills 1989. Definitionen av Serbien mellan 1970-1989 inkluderar alltså flertalet länder och inte bara dagens Serbien. Slovenien ingår i definitionen fram till 1989, Kroatien och Makedonien fram till 1991, Bosnien-Hercegovina fram till 1992 och Kosovo fram till 1999. Montenegro är kodad som separat enhet under hela denna period (Vdem 2018).

Diagram 1.1: ”Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020”, skala 0-1

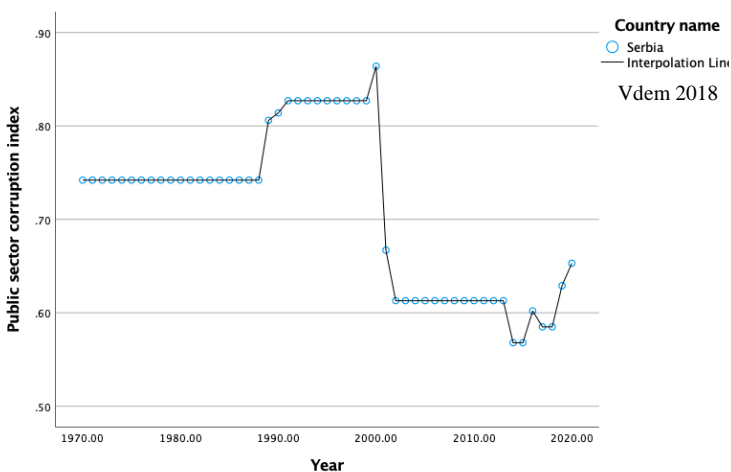
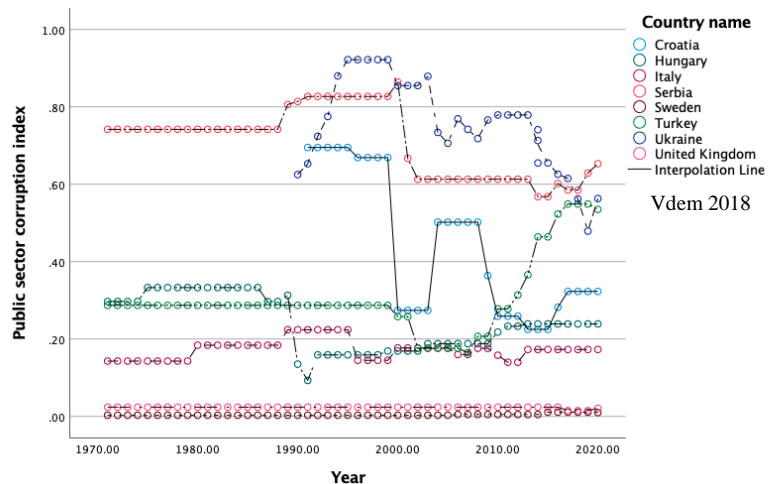

Diagram 1.2: ”Korruption i Kroatien, Ungerns, Italiens, Jugoslaviens/Serbiens, Sveriges, Turkiets, Ukrainas och Storbritanniens offentliga förvaltning 1970-2020”, skala 0-1

“Public sector corruption index”, som visas i diagram 1.1 och 1.2, är ett korruptionsindex som mäter hur stor grad av korruption ett land har i den offentliga sektorn. Indexet varierar från 0 till 1, där 0 innebär nästan obefintlig korruption och 1 maximal korruption. Diagram 1.1 visar Jugoslaviens/Serbiens korruptionsutveckling. Diagrammet tydliggör att fram tills millennieskiftet hade Jugoslavien, vidare Serbien, en korruption på över 0,7 med en kontinuerlig uppgång. Runt år 2000 sjunker dock korruptionen avsevärt. För att sätta statens korruptionsnivåer i perspektiv visar diagram 1.2 ett urval av länder i Europa och deras grad av korruption. Vi vill med detta diagram betona Jugoslaviens/Serbiens höga grad av korruption under vår valda analysperiod. Bland ovanstående slumpmässigt valda länder var Jugoslavien det land som hade högst korruption fram tills 1990 och därefter har Serbien tillsammans med Ukraina uppvisat högst nivå av korruption i offentlig sektor.

4.1 Fiskal decentralisering

4.1.1 Subnationella enheters oberoende inflytande över finanspolitiken

Diagram 2.1: "Subnationella enheters oberoende inflytande över finanspolitiken i Jugoslavien, vidare Serbien, 1970-2020", skala 0-1

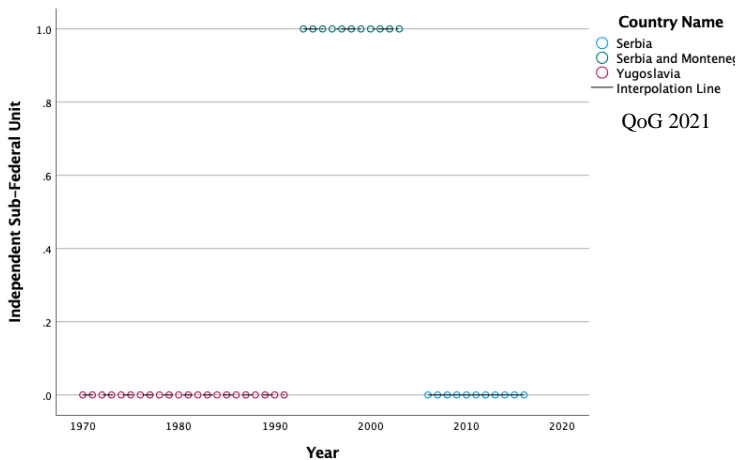
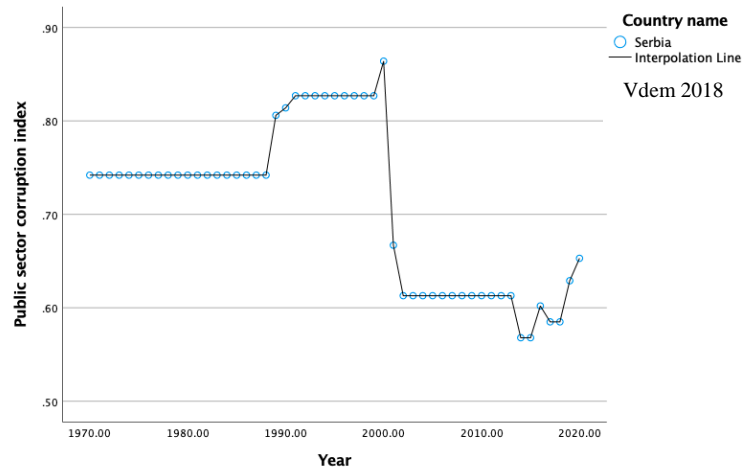

Diagram 1.1: "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", skala 0-1

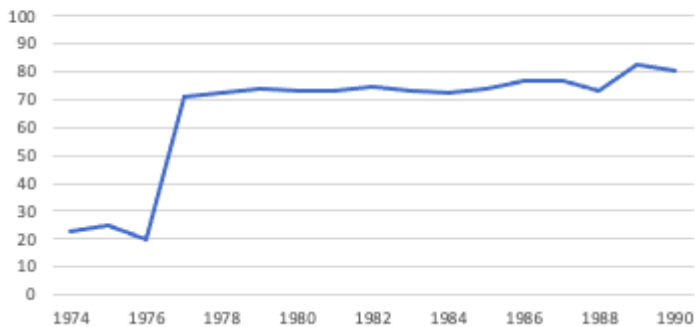
Indexet i diagram 2.1 mäter dikotomt huruvida det finns oberoende sub-federala enheter som medför materiella begränsningar för nationell finanspolitik, där 0 innebär att det inte finns några oberoende sub-federala enheter och 1 innebär att det finns oberoende sub-federala enheter. Diagrammet visar att de subnationella enheterna endast hade fiskal makt över den nationella finanspolitiken då Serbien var en autonom stat i statsförbundet med Montenegro mellan 1990 och 2006. Mycket tyder dock på att anledningen till resultatet är att Serbien och Montenegro var räknat som två provinser i det tidigare statsförbundet. Båda kunde därför påverka den nationella finanspolitiken i dess gemensamma stat (BBC 2006). Resultatet säger inte vår undersökning något väsentligt i sig. Istället är det intressanta med diagram 2.1 att de subnationella enheterna aldrig har haft fiskalt inflytande över finanspolitiken, trots att decentraliserade reformer har införts i både forna Jugoslavien och i nuvarande Serbien.

Resultatet är mest intressant för federationen Jugoslavien då detta stärker empirin som påvisar att Jugoslavien som federation präglades av både decentralisering och centralisering (Roberts 1978). Om bristande decentraliseringskapacitet går att belägga i Jugoslavien, skulle det stödja Freille, Haque och Knellers teori om att länder med lite eller ingen fiskal decentralisering tillsammans med ett federalt styre, resulterar i höga korruptionsnivåer. Under denna period uppvisar Jugoslavien hög grad av korruption, med hänvisning till diagram 1.1. Viktigt att understryka är att diagram 2.1 endast mäter decentralisering i bemärkelse inflytande över

finanspolitiken. Generellt sett kan därför ingen direkt koppling förankras mellan korruption och förekomsten av oberoende sub-federala enheter. Stora förändringar i indexet kan nämligen inte observeras, trots att korruptionen har förändrats under denna period. Samvariationen är därför icke existerande mellan dessa två variabler.

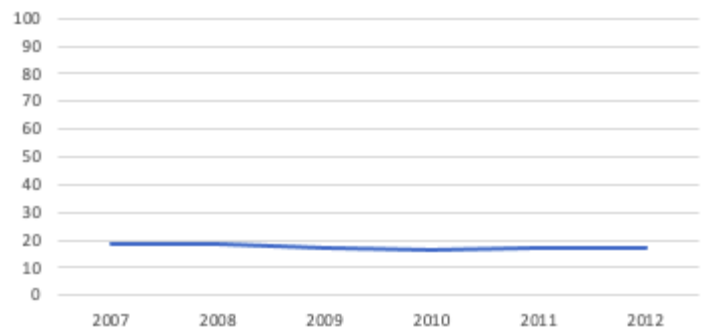
4.1.2 Subnationella utgifter

Diagram 2.2: "Subnationella utgifter i Jugoslavien 1974-1990", procentuell andel av statens totala utgifter

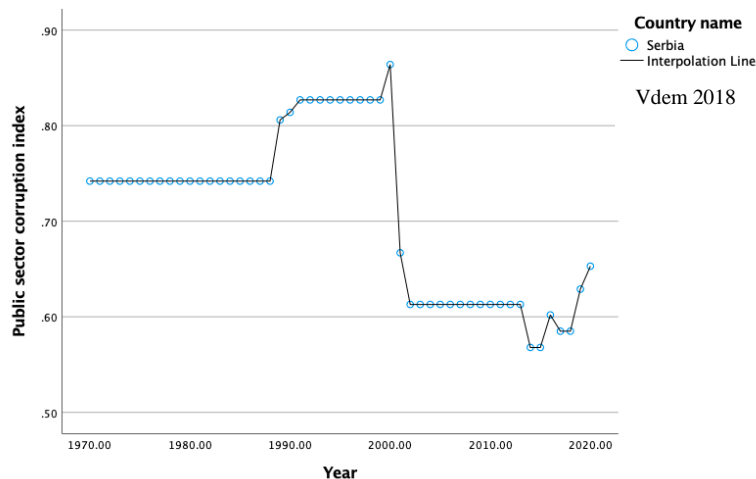
IMF 2001

Diagram 2.3: "Subnationella utgifter i Serbien 2007-2012", procentuell andel av statens totala utgifter

IMF 2021

Diagram 1.1: "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", skala 0-1

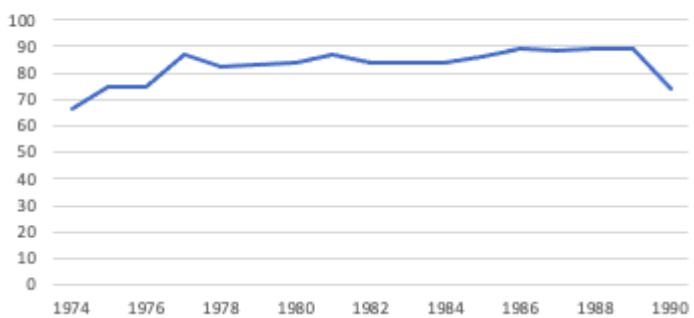
Indexet i diagram 2.2 mäter de subnationella utgifterna i procent för Jugoslavien mellan 1974 och 1990, alltså hur mycket utgifter som de subnationella nivåerna har i förhållande till den nationella nivån. Måttet ger därför en indikation på hur stor fiskal kompetens som de lokala och regionala nivåerna har. En tydlig uppgång kan urskiljas 1976, vilket antyder på att de fiskala decentraliseringslagarna under 1970-talet och 1974 års konstitution hade stor decentraliseringseffekt (Uvalić 2018). Jugoslaviens subnationella utgifter omkring 70% är dessutom ovanligt höga i jämförelse med andra federationer, som i genomsnitt ligger runt 38% av statens utgifter (Ebel - Yilmaz 2002). Däremot kan vi inte urskilja en samvariation mellan

hög fiskal decentralisering och låg korruption. Korruptionsnivån har nämligen varit konstant hög mellan 1974 och 1989, vilket uppmärksammas av diagram 1.1. Hypotesen, att ökad fiskal decentralisering efterföljs av minskade korruptionsnivåer, får därmed inte empiriskt stöd under denna avgränsade tidsperiod. Varför hypotesen inte får stöd i Jugoslavien kan enligt Chalil förklaras av att de decentraliserade reformerna infördes i regionala myndigheter som redan präglades av hög korruption och statlig kontroll. Tidigare forskning säger att införandet av fiskala reformer då inte kommer ha en reducerande effekt på korruptionen (Chalil 2020).

I diagrammet bredvid, alltså 2.3, mäts i princip samma sak för en senare tidsperiod. Jämfört med diagram 2.2 är dock de subnationella utgifterna mellan 2007-2012 procentuellt sett betydligt lägre än i forna Jugoslavien, endast runt 17-18% av de totala statliga utgifterna. Dessa siffror är i linje med genomsnittet för enhetsstater på 22% (Ebel - Yilmaz 2002). Då vi inte har någon data mellan 1990 och 2006 är det svårt att observera när en fiskal förändring har ägt rum, men förklaringen kan troligen härledas till de konstitutionella förändringarna som har skett till följd av Serbiens omorganisering till enhetssystem (The world bank group 2001). Trots betydligt lägre fiskal decentralisering, har detta dock inte följts av högre korruption i Serbien. Tvärtom, under denna period befinner sig korruptionen på en förhållandevis låg och konstant nivå. Av detta kan det konstateras att vår fiskala hypotes inte får stöd av diagram 2.2 och 2.3.

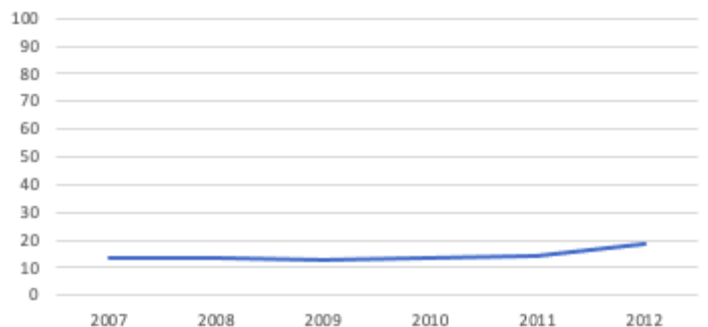
4.1.3 Subnationella inkomster

Diagram 2.4: "Subnationella inkomster i Jugoslavien 1974-1990", procentuell andel av statens totala inkomster

IMF 2001

Diagram 2.5: "Subnationella inkomster i Serbien 2007-2012", procentuell andel av statens totala inkomster

IMF 2021

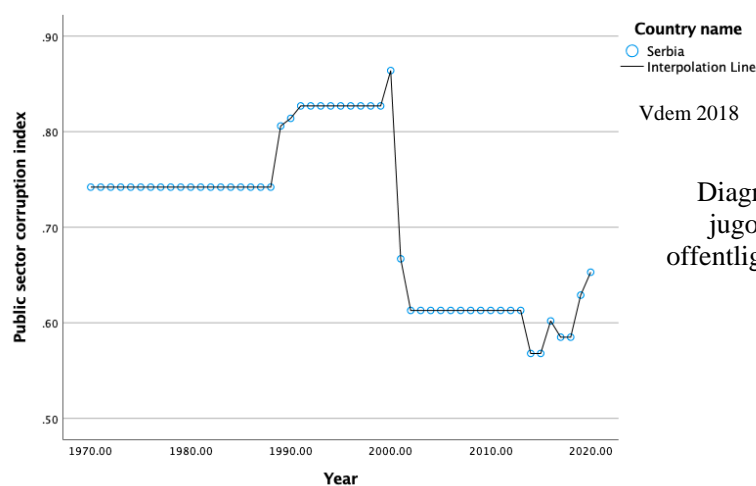

Diagram 1.1: "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", skala 0-1

Indexet i diagram 2.4 visar hur mycket av statens inkomster som tillgodoses på subnationell nivå i förhållande till den nationella nivån. I linje med diagram 2.2 observeras en uppgång i dess fiskala kapacitet 1974. Orsaken kan härledas till lagändringarna som genomfördes under 1970-talet, vilka gav de subnationella enheterna större finansiella befogenheter. Förändringarna i inkomst kategorin var dock inte lika omfattande som förändringarna i utgiftskategorin. Utgifterna på subnationell nivå ökade från 20% till 70% medan inkomsterna ökade från 65% till 85%. Vidare observeras en nedgång 1989 då en minskning på mer än 15% visas. Nedgången kan förklaras av de alltmer centraliserade idealen i Jugoslaviens styre innan federationsupplösningen (Nyström 2021). Detta sker samtidigt som när korruptionen ökar 1990. Detta ger små indikationer till att vår fiskala hypotes har belägg.

Vidare kan samma variation och generella trend observeras för de subnationella inkomsterna i diagram 2.5 som de subnationella utgifterna i diagram 2.3. Diagrammet visar att subenheternas andel av statens inkomster har minskat efter 1990. En negativ fiskal decentralisering kan därför beläggas mellan 1990 och 2006, samtidigt som korruptionen har minskat under senare delen av denna period. Återigen får den fiskala hypotesen inte stöd.

Av diagram 2.2 och 2.4 kan vi konstatera att under tiden som Jugoslavien har hög grad av fiskal decentralisering, uppnår de också höga nivåer på variabeln korruption. Korruptionsdiagrammet visar att fram till 1989 är korruptionen konstant på samma höga nivå, samtidigt som den fiskala decentraliseringen också är relativt konstant och omfattande. Resultatet är överraskande då Freille, Haque och Kneller fastställer i sin forskning att införandet av reformer som genererar ökad fiskal decentralisering, tillsammans med konstitutionella ändringar, har stark samvariation med låg korruption. Vidare säger samma forskare att höga nivåer av "sub-national government expenditure" och "sub-national government revenue" visar stöd för lägre korruption, varför resultaten från diagram 2.2 och 2.4 tillsammans med diagram 1.1 går emot tidigare forskning.

Å andra sidan konstaterar samma forskare att fiskal decentralisering också kan skapa skeva incitament och öka korrupta beteenden, ett resultat som finner stöd i ovanstående fiskala diagram och diagram 1.1. Anledningen hänvisas till risk för överbudgetering och bristande ansvarsskyldighet till följd av skatteflykt och garanterade mellanstatliga bidrag. Barenstein och de Mello poängterar att förhållandet mellan fiskal decentralisering och korruption är beroende av hur den fiskala decentraliseringen förvaltas. Att sambandet inte får stöd i Jugoslavien kan bero på att lagändringarna under 1970-talet hade bristande faktisk verkan på förvaltningens decentralisering och att det centraliserade styret fortsatte att prägla federationen. Freille, Haque och Kneller menar att sannolikheten är större för att fiskal decentralisering leder till hög korruption om det inte existerar någon politisk decentralisering i form av folkvalda lokala politiker. En situation som därför blir ytterst aktuell i Jugoslavien innan 1990-talet. Under denna tidsperiod uppnår den

fiskala decentraliseringen höga nivåer, samtidigt som den politiska decentraliseringen är låg och korruptionen är väldigt hög.

4.2 Politisk decentralisering

4.2.1 Förekomsten av lokala politiska enheter

Diagram 3.1: "Förekomsten av folkvalda politiska enheter på lokal nivå i Jugoslavien, vidare Serbien, 1970-2020", skala 0-5

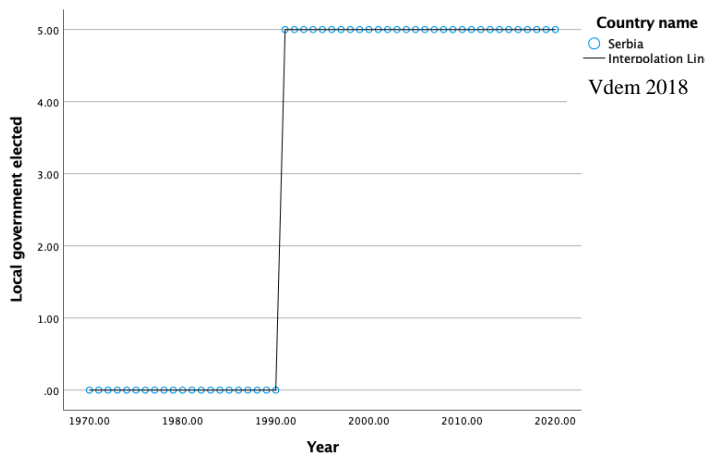
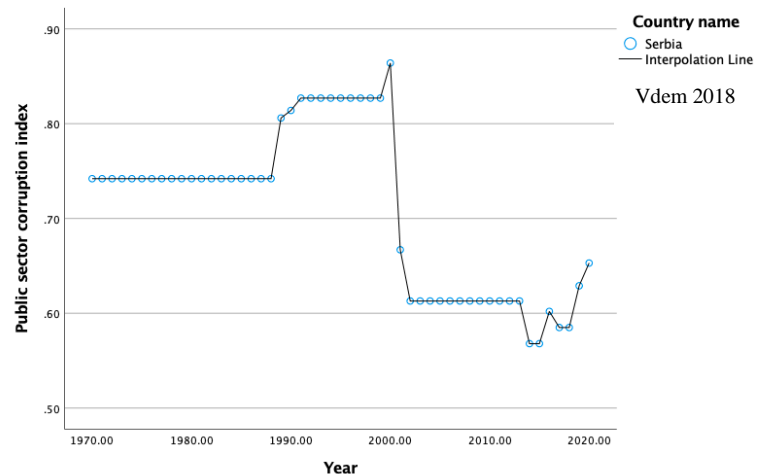

Diagram 1.1: "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", skala 0-1

Indexet i diagram 3.1 mäter om det i praktiken finns politiska enheter som är folkvalda på den lokala nivån. Den enda förändringen som kan observeras sker år 1990 då Serbien går från att inte ha valt lokala politiker till legislatur eller exekutiv till att välja lokala politiker till båda dessa instanser. Denna förändring sker i direkt anslutning till federationsupplösningen av Jugoslavien. Serbiens nyskrivna konstitution 1990 innehåller utökade kommunala befogenheter. Tidigare hade kommunernas syfte varit att utöva makt till statens fördel, men 1990 års konstitution betonade lokalt självstyre i praktiken. Sammantaget var dessa reformer synonyma med mer politisk decentralisering ("The Constitution of the Republic of Serbia" 1995). Med hänvisning till diagram 1.1 ser vi att samma år som lokala val introducerades, ökade korruptionen i den offentliga sektorn i Serbien. Korruptionen befinner sig dessutom på en ovanligt hög nivå. Resultatet förklarar Fan, Lin och Treisman med att ökad politisk decentralisering ökar risken och andelen tjänstemän som är benägna att ta emot mutor. Vår hypotes om att ökad politisk decentralisering åtföljs av lägre korruption, får därför inte stöd i Serbien under 1990-talet. Istället får samspelet mellan politisk och fiskal decentralisering starkare belegg. Freille, Haque och Kneller menar exempelvis att högre politisk decentralisering utan omfattande fiskal decentralisering, kan leda till högre korruption. Detta förankras

även i Enikolopovs och Zhuravskayas studie. Ett resultat som får stöd i Serbien under 1990-talet.

En brytpunkt observeras dock år 2000 då korruptionsnivån sjunker kraftigt och graferna slutar att följa varandra åt. Under 2000-talet ser vi i diagram 3.1 och diagram 1.1 att lokalt valda politiker existerar samtidigt som graden av korruption är markant lägre i Serbien. Ett resultat som är i linje med resultatet från Freille, Haque och Kneller som säger att förekomsten av kommunala val samvarierar med minskad korruption. Varför ovanstående eventuella samband inte hade direkt effekt i Serbien under 1990-talet kommer att problematiseras senare i studiens slutsatser.

4.2.2 Lokala politiska enheters inflytande

Diagram 3.2: "Lokala politiska enheters inflytande på lokal nivå i Jugoslavien, vidare Serbien, 1970-2020", skala 0-1

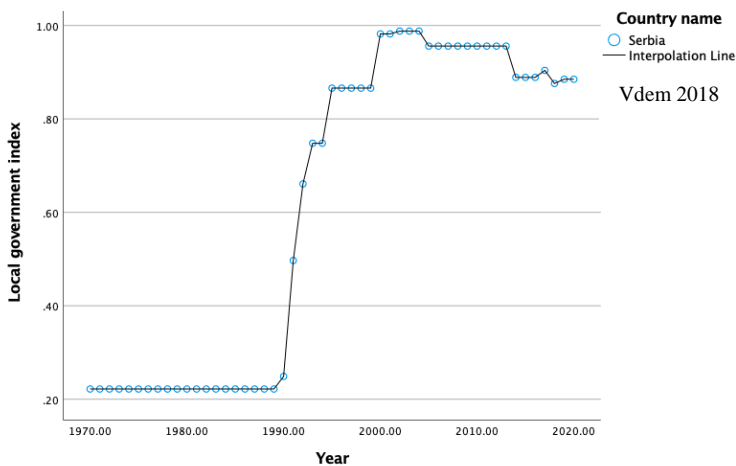
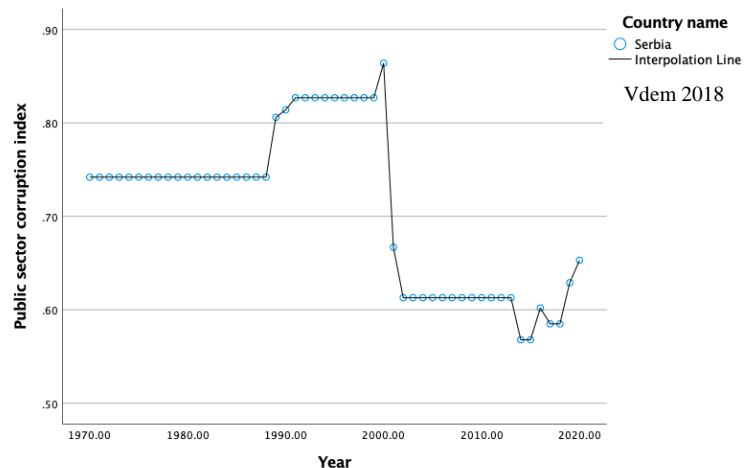

Diagram 1.1: "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", skala 0-1

Indexet beskriver i vilken utsträckning folkvalda lokala politiska enheter kan verka utan inblandning från icke-valda organ på lokal nivå, där 0 motsvarar lågt inflytande och 1 maximalt inflytande. Enligt Freille, Haque och Kneller innefattar politisk decentralisering däremot både den politiska nivån och den byråkratiska nivån, till skillnad från indexet som skiljer båda dessa åt. Varför indexet ändå är aktuellt är för att det karakteristiska draget för politisk decentralisering är medborgarnas möjlighet till att påverka det offentliga beslutsfattandet, vilket främjar att lokala politiska enheter har stort inflytande. Efter Serbiens nya konstitution 1990 observeras att de lokala politiska enheterna uppnår nästan fullskalig nivå på indexet. En ökning sker även strax innan år 2000. Det utökade politiska inflytandet kan tydligt kopplas till 1990 års konstitution och efterföljande politiska reformer som syftar till att stärka det lokala självbestämmandet (Majdanac 2021).

En intressant notering är att de lokala enheternas makt ökar år 2000, samtidigt som korruptionen sjunker markant samma år. Detta stödjer hypotesen att ökad politisk decentralisering samvarierar med lägre korruption. Men den största förändringen i

indexet sker år 1990 när korruptionen också ökar, vilket talar emot vår hypotes. Vidare illustrerar diagram 3.2 att det lokala politiska inflytandet har reducerats sedan år 2000. Orsaken till den negativa trenden kan eventuellt förklaras av praktiska styrningssvårigheter på den lokala nivån. Den lokala nivån har på tidigt 2000-tal präglats av maktkamper och förlamning i dess förvaltning (UNHCR 2006). Stärkt erkännande och utvidgade befogenheter till den lokala självstyrningen fastställs dock i den serbiska konstitutionen från 2006 (European committee of the regions 2021). Trots den marginella nedgången på 2000-talet, är den generella trenden att de höga nivåerna av lokal decentralisering går hand i hand med de förhållandevis låga korruptionsnivåerna under 2000-talet. Det eventuella sambandet förstärks av att korruptionsminskningen år 2011 kan ha varit en trögrörlig effekt från den ökade decentraliseringen 2006. Men samvariationen är ifrågasatt då enheternas inflytande sjunker efter 2010, vilket går emot syftet med 2006 års konstitution och att de olika variablerna korrelerar.

4.2.3 Förekomsten av regionala politiska enheter

Diagram 3.3: "Förekomsten av folkvalda politiska enheter på regional nivå i Jugoslavien, vidare Serbien, 1970-2020", skala 0-5

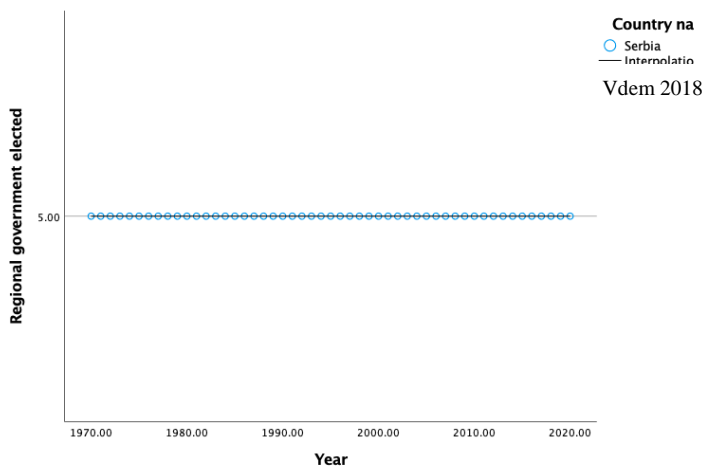
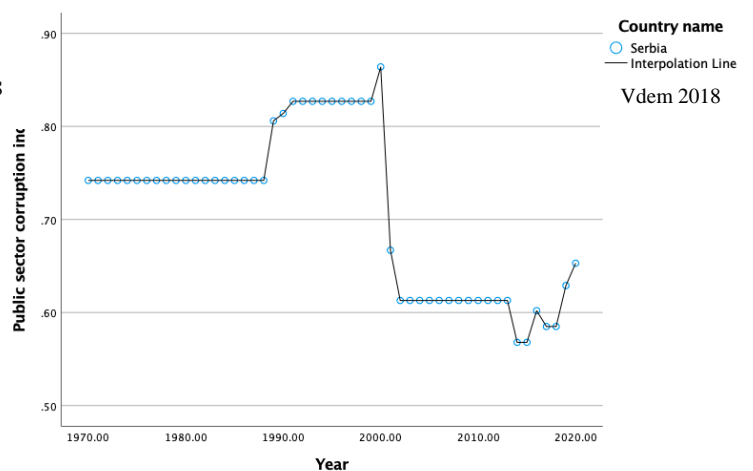

Diagram 1.1: "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", skala 0-1

Indexet i diagram 3.3 mäter om det i praktiken finns politiska enheter som är folkvalda på den regionala nivån. Diagrammet visar att politiska val på den regionala nivån har funnits i lika stor utsträckning i Jugoslavien som i Serbien, alltså kan ingen förändring observeras trots federationsupplösningen. Indexet har dessutom konstant legat på den maximala nivån, vilket motsvaras av att staterna har haft regionala val till både legislaturen och exekutiven. Förekomsten av den regionala decentraliseringen kan hänvisas till konstitutionen 1974 som gav mer makt åt delstaterna (Nyström 2021). I 1974 års konstitution infördes dock begränsningar på det regionala självbestämmandet av regionala politiker, vilket i teorin reducerade den politiska decentraliseringen i Jugoslavien. Effekten av den statliga kontrollen kan dock inte noteras i diagram 3.3 eftersom indexet endast

mäter förekomsten av regionala val, vilket alltid har funnits trots att centralstaten i perioder har haft makt över vilka kandidater som nominerats (Roberts 1978).

4.2.4 Regionala politiska enheters inflytande

Diagram 3.4: "Regionala politiska enheters inflytande på regional nivå i Jugoslavien, vidare Serbien, 1970-2020", skala 0-1

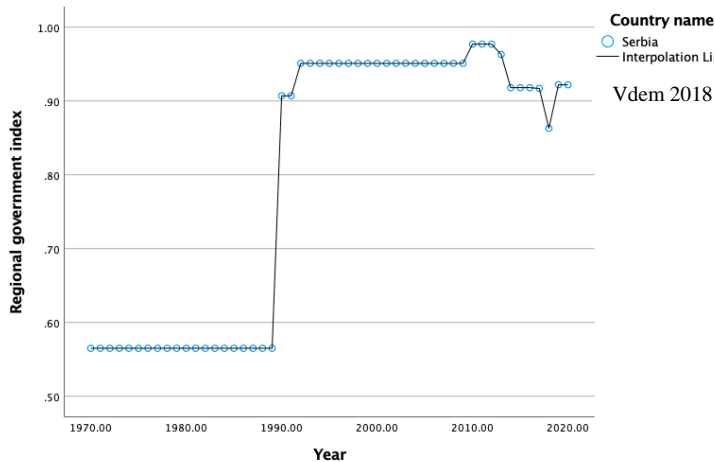
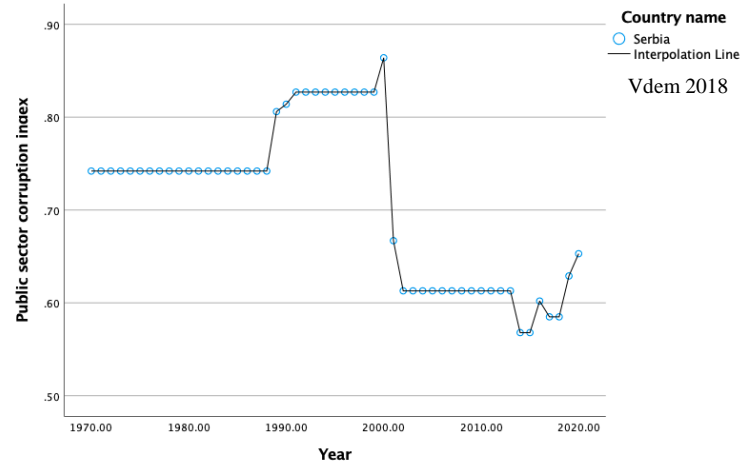

Diagram 1.1: "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", skala 0-1

Likt "local government index" beskriver detta index huruvida de regionalt folkvalda politiska enheterna kan verka utan inblandning från icke-valda organ på regional nivå. Till skillnad från de lokala enheterna, har de regionala enheterna alltid haft relativt stor makt. Indexet har aldrig understigit 0,55, i jämförelse med den lokala nivån som under lång period låg på 0,23. Vid avfederaliseringen steg dock även de regionala enheternas makt avsevärt och har därefter varit konstant hög fram tills 2010 då dess inflytande har sjunkit successivt. Den snabba ökningen 1990 påvisar starka kopplingar till 1990 års konstitution som bestod av politiska decentraliseringsreformer.

Stora ökningen i "regional government index" äger rum samtidigt som korruptionen också ökar 1990. Ett resultat som går emot vår hypotes om politisk decentralisering. Men när korruptionen sjunker år 2000 slutar graferna att följas åt. Den generella trenden efter korruptionsrasen år 2000 är att graden av korruption är lägre än tidigare, samtidigt som hög grad av regional decentralisering uppvisas. Detta stödjer vår hypotes om att hög grad av politisk decentralisering åtföljs med låg grad av korruption. I enlighet med "local government index", kan dock ingen direkt effekt synas från konstitutionen 2006. Tvärtom så minskar de regionala enheternas inflytande efter 2010. Därför begränsas samvariationen till de generella trenderna. Högt regionalt inflytande har samvarierat med lägre korruption under 2000-talet.

4.3 Diskussion

I detta avsnitt kommer de sammanlagda tendenserna för fiskal och politisk decentralisering att presenteras. Därefter kommer en allmän diskussion att föras utifrån tre tidsperioder: 1970-1990, 1990-2006 och 2006-2020. Dessa tidsperioder kommer att analyseras utifrån tänkbara förklaringar till varför varierade korruptionsnivåer kan observeras i Jugoslavien och Serbien, med utgångspunkt i de presenterade decentraliseringsreformerna.

Den fiskala decentraliseringen har reformerats mycket i vårt valda fall. I bemärkelsen ”subnationella enheters oberoende inflytande över finanspolitiken” har dock inte stora förändringar skett. På grund av de begränsade slutsatserna som kan dras av Diagram 2.1, kommer vi i diskussionen om fiskal decentralisering att se bortom detta index. Indexen för andelen subnationella utgifter och andelen subnationella inkomster har emellertid förändrats från att uppnå en hög andel till idag uppnå en relativt låg andel. Dessa förändringar följer utvecklingen från federation till enhetsstat. Federationen Jugoslavien hade omfattande fiskal decentralisering, som med stor marginal låg över genomsnittet för federationer. Enhetsstaten Serbien har däremot haft lägre fiskal decentralisering men är i linje med genomsnittet för enhetsstater. Trots att den fiskala decentraliseringen har varit avsevärt lägre i Serbien än i Jugoslavien, är det viktigt att poängtera att fiskala angelägenheter har fortsatt varit decentraliserade i viss mån. Sammantaget är dock den generella trenden att den fiskala decentraliseringen har reducerats kraftigt från 1970-talet till 2000-talet.

Den politiska decentraliseringen har reformerats kraftigt vid ett tillfälle under vår valda analysperiod, år 1990. Detta år omorganiserades den offentliga förvaltningen så att folkvalda politiska enheter infördes i form av legislatur och exekutiv på den lokala nivån. Folkvalda regionala politiska enheter har dock alltid funnits i Jugoslavien och senare i Serbien. De folkvalda lokala och regionala politiska enheterna har emellertid fått betydligt större autonomi sedan 1990-talet. Sedan år 1990 har det politiska inflytandet på subnationell nivå legat på en konstant hög nivå, med en liten nedåtgående trend de senaste åren. Sammantaget är därför den generella trenden att den politiska decentraliseringen har gått från att vara i princip icke-existerande i Jugoslavien till att idag vara omfattande i Serbien.

I ovanstående två stycken har den sammantagna fiskala och politiska decentraliseringen redogjorts. Dessa trender ska nu analyseras utifrån om en samvariation med korruption kan beläggas. Diskussionen kommer att utgå från de tre ovanstående nämnda tidsperioderna.

Från 1970-talet fram till federationsupplösningen präglades Jugoslavien av konstant hög korruption. Korruptionen steg dessutom med en uppåtgående trend. Att Jugoslavien som federation har hög grad av fiskal decentralisering och samtidigt påvisar höga korruptionsnivåer, talar emot vår hypotes och majoriteten av tidigare

forskning. Enligt teori bör omfattande fiskala decentraliseringsreformer leda till låg grad av korruption eftersom resursfördelningen då kommer närmare medborgarna. En slutsats som fastställs av Freille, Haque och Kneller. Det empiriska stödet är dock ännu starkare om fiskal decentralisering införs i en enhetsstat.

Vidare, kan de höga korruptionsnivåerna i Jugoslavien förklaras av att de fiskala decentraliseringsreformerna infördes i en redan splittrad federation. Förklaringen till den ökade korruptionen kan istället härledas till den existerande fragmenteringen, vilket gör att sambandet mellan mer fiskal decentralisering och lägre korruption därför inte kan konstateras i Jugoslavien. Decentraliseringen i Jugoslavien kan istället ses som en handling för att minska missnöjet snarare än att vilja öka folkets inflytande.

En annan förklaring till Jugoslaviens höga korruptionsnivåer kan vara att federationen endast var politiskt decentraliserad i form av förekomsten av regionala politiska enheter, vilka inte hade stort reellt inflytande på den regionala nivån. En eventuell förklaring till varför den fiskala decentraliseringen inte hade reducerande effekt på korruptionen, kan därför vara att federationen hade behövt en gedigen politisk decentralisering också. Detta resonemang går i linje med Freille, Haque och Kneller som menar att fiskala decentraliseringsreformer utan politisk ansvarsskyldighet, har tendenser att leda till hög korruption. En intressant tanke är därför vad som hade hänt om Jugoslavien hade ökat sin politiska decentralisering samtidigt som de faktiskt ökade sin fiskala decentralisering. Hade det lett till att korruptionen i landet hade minskat?

1990-talet präglades av de högsta korruptionsnivåerna under vår valda analysperiod. Dessa höga nivåer uppvisades samtidigt som politiska decentraliseringsreformer infördes, vilket talar emot vår hypotes. Korruptionen sjunker drastiskt år 2000 och har därefter befunnit sig på en lägre nivå än tidigare. Korruptionsrasen år 2000 har dock inte samvarierat med decentralisering, varken i fiskalt eller politiskt hänseende. Ett direkt samband mellan decentralisering och korruption kan därför inte beläggas i Jugoslavien/Serbien eftersom när korruptionen sjönk avsevärt, observeras inga större förändringar i statens decentralisering. Den stora minskningen i korruption på 2000-talet kan å andra sidan eventuellt tolkas som en trögrörlig effekt av 1990 års konstitution med ökad politisk decentralisering. Den trögrörliga effekten kan berättigas då större delen av 1990-talet präglades av krig i staterna som tidigare tillhörde Jugoslavien. Den entydiga forskningen gällande att kommunala val åtföljs av låg korruption stärker sannolikheten för den trögrörliga effekten av 1990 års konstitution.

Trots lägre korruption under 2000-talet, är korruptionen i Serbien fortsatt hög i jämförelse med andra länder. Orsaken till de fortsatt höga korruptionsnivåerna går i linje med tidigare forskning. Tidigare studier har nämligen påvisat att införandet av decentraliseringsreformer får starkast effekt i en stat som har varit en enhetsstat under lång period. Dessutom är tidigare presenterad forskning osäker på effekterna av politisk decentralisering. Kajsa Karlström hittar i sin studie inget empiriskt stöd

för att politisk decentralisering har en direkt påverkan för lägre korruption. Ovanstående ger stöd för Serbiens fortsatt höga korruption under 2000-talet. Kopplingen till den fiskala decentraliseringen är svår att belägga eftersom vår studie saknar data under perioden 1990-2006. Därför kan vi inte analysera hur våra två typer av decentralisering förhåller sig till varandra under denna period.

2000-talet har stått för den lägsta nivån av korruption som Serbien haft under vår analysperiod. Den nya konstitutionen 2006 hade ett uttalat fokus på kommunalt självbestämmande men reformerna har enligt vår data inte haft någon större effekt på Serbiens korruption, politisk decentralisering eller fiskal decentralisering. Den fiskala decentraliseringen uppvisar 2006 betydligt lägre nivåer i förhållande till 1970-1990 men korruptionen är historiskt sett låg. Det kan därför konstateras att indexen för subnationella utgifter och subnationella inkomster har påverkat korruptionen i Jugoslavien/Serbien i motsatt riktning än vad vi trodde enligt tidigare forskning. När mycket av statens utgifter/inkomster har funnits på subnationell nivå, har korruptionen varit hög. När mycket av statens utgifter/inkomster har funnits på nationell nivå, har korruptionen varit låg. Sambandet att hög grad av fiskal decentralisering samvarierar med låg grad av korruption får därmed inte generellt stöd i fallet Jugoslavien/Serbien.

Perioden 2006-2020 visar att den politiska decentraliseringen har fortsatt ligga på en stabilt hög nivå och korruptionen har under denna period varit förhållandevis låg. Det indikerar att hög grad av politisk decentralisering samvarierar med minskad korruption. Ovanstående resultat är häpnadsväckande eftersom den generella uppfattningen inom tidigare forskning är att fiskal decentralisering är den form av decentralisering som har starkast samvariation med minskad korruption medan politisk decentralisering endast har effekt i kompletterande syfte.

5 Slutsatser

I detta avsnitt kommer studiens två huvudslutsatser att presenteras, analyseras och problematiseras. Vi kommer spekulera kring orsaker bortom decentralisering som kan ha påverkat Jugoslaviens och Serbiens korruptionsförändringar. Är det realistiskt att tro att decentralisering har påverkat graden av korruption? Vidare kommer studiens brister och kritiska moment att redogöras. Till sist kommer våra resultat sättas i ett större perspektiv genom att ge exempel på framtida forskning.

Efter att ha analyserat sambandet mellan decentralisering och korruption på fallet Jugoslavien/Serbien har studien kommit fram till följande två övergripande slutsatser:

- Kombinationen av fiskala decentraliseringsreformer och uteblivna politiska decentraliseringsreformer, har efterföljts av höga korruptionsnivåer
- Kombinationen av politiska decentraliseringsreformer och uteblivna fiskala decentraliseringsreformer, har efterföljts av lägre korruptionsnivåer

Med detta sagt har fiskala decentraliseringsreformer inte följts av minskad korruption i Jugoslavien medan politiska decentraliseringsreformer har följts av minskad korruption i Serbien. Dessa slutsatser är något överraskande eftersom tidigare forskningen har hittat stöd för att fiskal decentralisering har positiv effekt för minskad korruption medan politisk decentralisering har tvetydig effekt. Varför tidigare forskning inte samvarierar med våra resultat kan såklart bero på att fallet Jugoslavien/Serbien är avvikande och därmed inte går i linje med den dominerande uppfattningen inom tidigare forskning. Ovanstående är en av studiens brister. Våra resultat är nämligen fullständigt kontextbaserade och kan därför inte generaliseras. Studiens slutsatser kan heller inte bevisas genom den presenterade datan eftersom en regressionsanalys inte är relevant för vår fallstudie. Samtliga resultat fastställs därför på kvalitativ grund. Därmed kan studiens slutsatser ifrågasättas. Syftet med studien har dock inte varit att kunna generalisera utan istället är de kontextbaserade slutsatserna intressanta i sig eftersom konsensus saknas inom decentraliseringsforskningen. Vår studie ger ytterligare belägg för den motstridiga forskningen.

Medvetenhet finns också kring de uteblivna kausala slutsatserna. Ambitionen med studien har inte varit att undersöka förklaringsmekanismerna till Jugoslaviens/Serbiens höga korruption. Ambitionen har istället varit att undersöka det inomvetenskapligt intressanta sambandet mellan decentralisering och korruption utifrån fallet Jugoslavien/Serbien. En brist med studien är dock att

kausaltitet måste finnas för att sambandet ska vara intressant att analysera, vilket vi inte kan bevisa om så är fallet i Jugoslavien/Serbien. Vi vet inte om decentralisering faktiskt har haft betydelse i just detta fall. Vi har därför endast kunnat analysera om decentralisering och korruption har samvarierat i Jugoslavien/Serbien. Bristerna i kausalitet är därför ett faktum. I nedanstående stycken kommer därför studiens slutsatser sättas i ett större perspektiv genom att spekulera kring andra förklaringsmekanismer, decentraliseringens påverkan och tidigare forskares resultat.

Sammantaget ger vår studie inga belägg för att fiskal decentralisering har samvarierat med lägre korruption. Orsaken kan härledas till den federala konstitutionella strukturen i Jugoslavien. De fiskala decentraliseringsreformerna infördes i en redan splittrad federation med hög fragmentering. Studiens resultat tyder därför på att om decentralisering införs som åtgärd för att förhindra en federationsupplösning, har decentralisering ingen effekt på korruptionen. Ovanstående eventuella förklaring går i linje med tidigare forskning som poängterar att fiskala decentraliseringsreformer har störst effekt i enhetsstater. En annan förklaring till varför den fiskala decentraliseringen inte hade effekt på Jugoslaviens korruption, kan härledas till den höga korruptionen i federationen. Tengku Munawar Chalil visar i sin forskning att fiskal decentralisering samvarierar med minskad korruption först om de subnationella enheterna är icke korrupta. Diagram 1.1, "Korruption i den jugoslaviska, vidare serbiska, offentliga förvaltningen 1970-2020", illustrerar att den jugoslaviska förvaltningen präglades av ovanligt höga korruptionsnivåer. Detta kan förklara den motstridiga effekten av de fiskala decentraliseringsreformerna.

Korruptionsraset år 2000, är ett annat resultat från studien som är i behov av problematisering. Den markanta korruptionsminskningen har tidigare beskrivits som en eventuell trögrörlig effekt av 1990 års konstitution som var inriktad på politisk decentralisering. Ett år senare upplöstes federationen, vilket efterföljdes av de jugoslaviska krigerna som pågick i knappt 10 år. Den höga korruptionen 1991 till 2000 kan därför härledas till kriget, vilket ofta korrelerar med hög korruption enligt tidigare forskning. Med detta sagt är det högst troligt att korruptionsraset år 2000 var ett resultat av krigets slut. Dock går det inte att utesluta att korruptionsminskningen var ett resultat av de politiska decentraliseringsreformerna från 1990. I samband med krigerna kan de konstitutionella effekterna ha hamnat i skymundan eftersom styret istället genomsyrades av konflikterna fram till 2000. Samtidigt som den direkta förklaringen med största sannolikhet har varit att de jugoslaviska krigerna upphörde samma år.

År 2000 avgick också den tidigare presidenten i Serbien, Slobodan Milošević, som senare dömdes till brott för korruption och maktmissbruk. Detta är ytterligare en förklaring bortom decentralisering som kan ha haft stor påverkan på korruptionsraset år 2000. I vår studie mäts dock korruption i offentlig sektor, vilket gör att presidentens korrupta ageranden inte har haft direkt påverkan på våra index. Dock är den politiska och offentliga sektorn i viss grad beroende av varandra. Den

sammantagna bedömningen är därför att korruptionsrasen år 2000 antagligen berodde på andra yttre omständigheter än decentralisering.

Mycket i vår fallstudie tyder på att den form av decentralisering som har samvarierat med korruption är politisk decentralisering och inte fiskal decentralisering. I Serbien observeras att korruptionen har minskat sedan år 2000, trots att den fiskala decentraliseringen har minskat sedan 1990-talet. En förklaring i fallet Serbien kan vara att politisk och fiskal decentralisering måste kombineras men inte uppvisa lika höga nivåer för att korruptionen ska minska. Trots minskad fiskal decentralisering har Serbiens subnationella nivåer haft kvar viss autonomi över de ekonomiska resurserna. Serbiens lägre grad av korruption, kan därför härledas till att politiska decentraliseringsreformer implementerades till lokala och regionala enheter som hade viss fiskal kompetens. Subnationell autonomi tillsammans med politisk ansvarsskyldighet kan då vara förklaringen till den lägre korruptionen under 2000-talet, vilket kan tänkas ha fått genomslag först efter kriget när den politiska arenan nådde ett mer stabilt tillstånd.

Å andra sidan kan det konstateras att trots att korruptionen har varit lägre under 2000-talet, är den fortsatt hög i jämförelse med andra europeiska länder. Detta tyder på att de politiska decentraliseringsreformerna inte har haft så stor påverkan som man med en första anblick kan tro. Den stora frågan är därför, hade korruptionen i Serbien minskat till genomsnittsnivåer om den serbiska enhetsstaten hade implementerat högre grad av fiskal decentralisering till den existerande politiska decentraliseringen?

Efter att ha genomfört denna fallstudie på Jugoslaviens/Serbiens decentralisering och korruption, har sambandets komplexitet tydliggjorts. Resultaten från Jugoslavien och Serbien ger indicium om hur olika typer av decentralisering påverkar graden av korruption. Framtida forskning hoppas vi därför vill utreda vidare hur olika former av decentralisering inverkar. Krävs både fiskal och politisk decentralisering för att korruptionen ska minskas? Är decentralisering beroende av andra faktorer för att ha effekt på korruptionen? Hur mycket av statens befogenheter måste decentraliseras? Vidare, har fallstudien på Jugoslavien väckt frågor som: Vilken påverkan har fiskala decentraliseringsreformer när dessa implementeras i federationer? Leder federationsupplösningar till låg eller hög grad av korruption? Hur samvarierar decentralisering och korruption i post-war states? Ovanstående frågor har tidigare forskning berört men motstridighet och osäkerhet präglar resultaten. Därför hoppas vi att framtida forskning kommer hitta starkare empiriskt stöd och genomföra fler fallstudier till hur decentralisering påverkar korruption. Detta är resultat som är av intresse för världens alla makthavare. Kan decentralisering lösa staters korruptionsproblem?

6 Referenser

Atkočiūnas, Vakarīs, 2016. "Determinants of corruption in countries with different corruption levels" i *Studies in modern society* vol. 1, nr. 7 s.162-169.

Bardhan, Pranab - Mookheerje, Dilip, 2005. "Decentralization, Corruption and Government Accountability: An Overview" i *Handbook of economic corruption*. Tillgänglig: https://www.researchgate.net/publication/4998496_Decentralization_Corruption_and_Government_Accountability_An_Overview (hämtad 2021-05-10)

Barenstein, M. - de Mello, L., 2001. "Fiscal decentralization and governance: 30 A cross-country analysis" i *IMF Working Papers 01/71*, International Monetary Fund.

BBC News, 2006. "Profile: Serbia and Montenegro" i *BBC News*. http://news.bbc.co.uk/2/hi/europe/country_profiles/1039269.stm (hämtad 2021-05-09)

BertelsmannStiftung, 2021. "Serbia country report 2020" i *BertelsmannStiftung*. Tillgänglig: <https://www.bti-project.org/en/reports/country-report-SRB-2020.html> (hämtad 2021-05-10)

Chalil, T.M., 2020. "Rethinking corruption on fiscal decentralization and global competitiveness Nexus", *Competitiveness Review*, Vol. 30 No. 5, pp. 507-527.

Dulic, Tomislav, 2021. "Slobodan Milošević" i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/slobodan-milosevic> (hämtad 2021-05-07)

Ebel, R. D. - Yilmaz, S., 2002. "On the measurement and impact of fiscal decentralization. Policy Research Working Paper Series 2809", The World Bank.

Enikolopov, R. - Zhuravskaya, E., 2007. "Decentralization and political institutions" i *Journal of Public Economics* vol. 91, nr. 11-12 s. 2261-2290.

European committee of the regions, 2021. "Serbia" i *Divisions of power*. Tillgänglig: <https://portal.cor.europa.eu/divisionpowers/Pages/Serbia.aspx> (hämtad 2021-05-09)

Fan, C. Simon - Lin, Chen - Treisman, Daniel, 2009. "Political decentralization and corruption: Evidence from around the world" i *Journal of public economics* vol. 93, nr. 1-2 s. 14-34.

Fisman, Raymond - Gatti, Roberta, 2002. "Decentralization and corruption: evidence across countries" i *Journal of public economics* vol. 83, nr. 3 s.325-345.

Freille, Sebastian - Haque, M. Emranul - Kneller, Richard, 2007. "Federalism, decentralisation and corruption", *MPRA Paper 2753*. University Library of Munich, Germany.

Harrison, Dick - Nyström, Kenneth - Dulic, Tomislav, 2021. "1992-2003 Serbien och Montenegro" i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: [http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/jugoslavien-\(1992-2003-serbien-och-montenegro\)](http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/jugoslavien-(1992-2003-serbien-och-montenegro)) (hämtad 2021-04-22)

IMF, 2001. "Fiscal decentralization indicators", The world bank group. Tillgänglig: <http://www1.worldbank.org/publicsector/decentralization/fiscalindicators.htm> (2021-05-11)

IMF, 2021. "Fiscal decentralization", *International monetary fund*. Tillgänglig: <https://data.imf.org/?sk=1C28EBFB-62B3-4B0C-AED3-048EEEBB684F> (hämtad 2021-05-11)

International crisis group, 2006. "Serbia's New Constitution: Democracy Going Backwards", International crisis group. Tillgänglig: <https://www.crisisgroup.org/europe-central-asia/balkans/serbia/serbia-s-new-constitution-democracy-going-backwards> (hämtad 2021-05-09)

International Monetary Fund, 2005. "Serbia and Montenegro: Selected Issues and Statistical Appendix" i *Staff country reports* vol. 2005, nr. 232 s. 127.

Jarvis, Tom, 2017. "The impacts of war on corruption: new evidence from Nepal", University of Birmingham. Tillgänglig: <https://www.birmingham.ac.uk/news/thebirminghambrief/items/2017/09/impacts-of-war-on-corruption.aspx> (hämtad 2021-05-17)

Karlström, Bo, 2003. "Korruptionens anatomi: Orsaker, konsekvenser och botemedel", Elanders Novum AB.

Karlström, Kajsa 2015. "Decentralization, corruption and the role of democracy", The quality of government institute. Göteborg: Göteborgs universitet.

Majdanac, Boro, 2021. "History: After Second World War" i *National assembly of the Republic of Serbia*. Tillgänglig: <http://www.parlament.gov.rs/national-assembly/history/after-second-world-war.534.html> (hämtad 2021-05-09)

Nyström, Kenneth, 2021. "Jugoslavien" i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig: <http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/jugoslavien> (hämtad 2021-05-07)

OECD, 2019. "Why do countries decentralise?" i *OECDiLibrary*. Tillgänglig: <https://www.oecd-ilibrary.org/sites/e5b9ba7d-en/index.html?itemId=/content/component/e5b9ba7d-en> (hämtad 2021-05-11)

The QoG institute, 2021. "Standard dataset" i *The QoG institute*. Tillgänglig: <https://www.gu.se/en/quality-government/qog-data/data-downloads/standard-dataset> (hämtad 2021-05-11)

Roberts, Adams, 1978. *Yugoslavia*: “The constitutions and succession” i *The world today* Vol. 34, No. 4, pp. 136-146.

https://www.jstor.org/stable/40395044?seq=11#metadata_info_tab_contents

Rothstein, Bo - Varraich, Aiysha, 2017. “Making sense of corruption”. Cambridge University Press.

Sjöberg, Hans - Dulic, Tomislav - Agrell, Wilhelm, 2021. “Jugoslaviska krigen” i *Nationalencyklopedin*. Tillgänglig:

<http://www.ne.se/uppslagsverk/encyklopedi/lång/jugoslaviska-krigen> (hämtad 2021-04-22)

The Constitution of the Republic of Serbia, 1995. “The constitution of the republic of Serbia”, Belgrad. Tillgänglig: https://www.worldstatesmen.org/Serbia_const_1990.htm (hämtad 2021-05-05)

The world bank group, 2001. “Intergovernmental Fiscal Relations” i *The world bank group*. Tillgänglig: <http://www1.worldbank.org/publicsector/decentralization/fiscal.htm> (hämtad 2021-05-08)

Transparency International, 2021. ”What is corruption?”, Transparency International. Tillgänglig: <https://www.transparency.org/en/what-is-corruption#> (hämtad 2021-05-09)

Treisman, Daniel, 2002. “Defining and Measuring Decentralization: A Global Perspective”, University of California, Los Angeles.

Uvalic, Milica, 2018. “The rise and fall of market socialism in Yugoslavia” i *DOC Research institute*. Tillgänglig: <https://doc-research.org/2018/03/rise-fall-market-socialism-yugoslavia/> (hämtad 2021-05-09)

Vdem, 2018. “V-Dem Dataset - Version 11.1”, Varieties of democracy. Tillgänglig: <https://www.v-dem.net/en/data/data/v-dem-dataset-v111/> (hämtad 2021-05-09)